

Oikeusministeriölle ja sisäasiainministeriölle

Oikeusministeriö ja sisäasiainministeriö asettivat 16 päivänä kesäkuuta 2004 työryhmän selvittämään peitetoimintaa suorittavan poliisimiehen turvallisuuden varmistamiseksi mahdollisuutta säätää

1. peitetoiminnassa toimineen poliisimiehen henkilöllisyyden salassa pitämisestä myös häntä todistajana tai muutoin esitutkinnassa ja oikeudenkäynnissä kuultaessa ja
2. peitetoimintaa suorittavan poliisimiehen mahdollisuudesta tehdä henkilön tai henkilöryhmän toimintaan osallistuessaan teko, joka muutoin täyttäisi rikoksen tunnusmerkistön.

Kohdan 1 mukaisessa selvitystyössä oli lähtökohtana se, että mahdollinen säännös sijoitettaisiin oikeudenkäymiskaareen ja sen soveltamisala koskisi kaikkia todistelutarkoituksessa kuultavia henkilöitä. Työryhmän oli harkittava, onko olemassa tilanteita, joissa henkilöllisyyden salassa pitämistä on pidettävä välttämättömänä. Työryhmän tuli ottaa huomioon ne näkökohdat, jotka on

esitetty poliisin tiedonhankintaa koskevien säännösten uudistamista koskevassa hallituksen esityksen luonnoksesta annetussa oikeusministeriön lausunnossa.

Kohdan 2 mukaisessa selvitystyössä oli arvioitava, minkä tyyppisessä tilanteissa mahdollisuus voisi aktualisoitua, millaiseen intressien punnintaan se perustuisi sekä kuinka vakavia tekoja mahdollisuus kattaisi.

Säännösehdotuksia muotoiltaessa erityistä huomiota oli kiinnitettävä mahdollisiin perustuslaista johtuviin rajoituksiin ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevaan oikeuskäytäntöön koskien muun muassa anonyymiä todistelua. Lisäksi työryhmän tuli tarpeellisessa määrin selvittää kysymyksiä koskevaa kansainvälistä lainsäädäntöä ja käytäntöä.

Työryhmän puheenjohtajaksi kutsuttiin lainsäädäntöjohtaja Jan Törnqvist oikeusministeriöstä ja jäseniksi valtionsyyttäjä Ari-Pekka Koivisto valtakunnansyyttäjänvirastosta, kärjätuomari Liisa Paul Helsingin kärjäoikeudesta, poliisijohtaja Jorma Toivanen sisäasiainministeriöstä, asianajaja Tuija Turpeinen Asianajotoimisto Kontturi & Co:sta ja lainsäädäntöneuvos Asko Välimaa oikeusministeriöstä. Työryhmän sihteereiksi määrättiin lainsäädäntöneuvos Kimmo Hakonen ja ylitarkastaja Keijo Suuripää sisäasiainministeriöstä sekä tutkija Wilhelm Norrman oikeusministeriöstä.

Työryhmä kuuli asiantuntijoina lainsäädäntöneuvos Tuomo Antilaa oikeusministeriöstä, professori Pekka Koskista Helsingin yliopistosta ja rikosylitarkastaja Antti Turkamaa keskusrikospoliisista.

Työryhmän tuli saada työnsä päätökseen 31 päivänä tammikuuta 2005 mennessä. Oikeusministeriö ja sisäasiainministeriö pidensivät työryhmän määräaikaa 30 huhtikuuta 2005 saakka. Työryhmä on kokoontunut 16 kertaa.

Mietintöön liittyy Paulin ja Turpeisen eriävät mielipiteet sekä Toivasen eriävä mielipide, johon Koivisto ja Paul ovat eräiltä osin yhtyneet.

Saatuaan työnsä päätökseen työryhmä kunnioittaen luovuttaa mietintönsä oikeusministeriölle ja sisäasiainministeriölle.

Helsingissä 29 päivänä huhtikuuta 2005

Jan Törnqvist

Ari-Pekka Koivisto

Liisa Paul

Jorma Toivanen

Tuija Turpeinen

Asko Välimaa

Kimmo Hakonen

Wilhelm Norrman

Keijo Suuripää